

בע"א (רחובות) 66647-01-20 - מועצה מקומית גדרה נ' רז קירשנר

בע"א (רחובות) 66647-01-20 - מועצה מקומית גדרה נ' רז קירשנר ואח'שלים רחובות

בע"א (רחובות) 66647-01-20

מועצה מקומית גדרה

נגד

1. רז קירשנר

2. רז קירשנר בע"מ

3. משה קירשנר

4. משק קירשנר בע"מ

בית משפט השלום ברחובות

[27.05.2021]

כבוד השופטת אדנאק סבחת-חיימוביץ

החלטה

בפני בקשה למתן צו הפסקה שיפוטי, לפי סעיף 22ב' לחוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968.

רקע וטענות הצדדים

- המבקשת עותרת למתן צו הפסקה, המורה למשיבים להפסיק לאלתר את העיסוק בעסק רחב היקף מסוג מרכול לממכר פירות וירקות, הידוע בשם "משק קירשנר" בגוש 3866 חלקה 1 בגדרה (להלן: "המרכול"/"העסק").
- בבקשה נטען, כי מדובר בעסק הטעון רישיון לפי חוק רישוי עסקים, תשכ"ח - 1968 (להלן: "החוק"), לפי פריט רישוי 4.7 ב' לצו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשע"ג - 2013 (להלן: "צו רישוי עסקים"). העסק פועל לפחות משנת 2017, אולם עד כה, לא ניתן למשיבים או למי מטעמם רישיון עסק או היתר זמני וזאת חרף הליכים משפטיים ומעין משפטיים שנוהלו בעניינם.
- נטען, כי העסק מנוהל בקרקע חקלאית בתוך מבנה שיועד לשימוש חקלאי ל-10 שנים שהסתיימו בשנת 2008. המשיבים לא קיבלו כל אישור ממוסדות התכנון לעשות שימוש במבנה לאחר מועד זה. מדובר בעסק בהיקף מסחרי גדול, הכולל שטח פתוח ששטחו 1,370 מ"ר ומבנה ששטחו 960 מ"ר. הפעילות המסחרית בו גדולה לא פחות, כאשר משוער, כי בחודש מגיעים בין 20,000 ל-24,000 לקוחות.

העסק מנוהל על ידי המשיבים 1 ו- 3. מעורבותו של המשיב 3 בעסק נלמדת מהליכים בהם נקט לצורך הפעלת העסק ומכך שהוא נוהג להציג עצמו כמחזיק בעסק. מעורבותו של המשיב 1 נלמדת מכך שהקבלות בעסק נושאות את מספר תעודת הזהות שלו. החברות הוקמו על ידי המשיבים 1 ו- 3.

המשיבים מודעים היטב לכך שאין כל היתכנות לקבלת רישיון עסק שכן העסק פועל בקרקע חקלאית ובמבנה שיועד לשמש כבית אריזה ולכן הם פועלים בחוסר תום לב ולמען השאת רווח כלכלי.

3. המשיבים ביקשו לדחות את הבקשה. נטען, כי יש לעשות שימוש בסמכות המסורה לבית המשפט לפי סעיף 22ב' באופן מצומצם. לא הוכח אינטרס ציבורי ממשי לסגירת העסק והמשיבה לא טענה, כי קיים סיכון בהותרת העסק בעינו, תנאי שאין בלתו להענקת הסעד המבוקש. נטען, כי התשתית היחידה בבקשה לצו נסמכת על שיקולים זרים, סכסוך פוליטי בין המבקשים לבין יו"ר המועצה. בנסיבות תיק זה, היה על המבקשת לנקוט כנגד המשיבים בהליכים חלופיים, דוגמת הגשת כתב אישום.

המשיבים טענו לאכיפה בררנית. באזור גדרה פועלים מספר עסקים נוספים הטעונים קבלת רישיון לניהול עסק הפועלים בקרקע חקלאית, בסמיכות לעסק מושא בקשה זו ואין מקום לקיים הליך מסוג זה בעניינם של המשיבים בלבד.

כן נטען לשיהוי בהגשת הבקשה, שכן עסקם של המשיבים מנוהל למעלה מעשור והמבקשת לא פעלה על מנת לסגור אותו. בשונה מעסקים אחרים, המנוהלים ללא רישיון עסק במקרקעין חקלאיים סמוכים, הרי שהמשיבים פועלים להסדרת השימוש מושא בקשה זו.

בנוסף נטען, כי במבנה קיימים שני עסקים נפרדים. בצדו האחד פועל מרכול למכירת תוצרת חקלאית שגדלה בשדות בבעלות המשיבים 3 ו- 4 ובצדו האחר משמש לאחסון ירקות ופירות לטובת שיווקם לסיטונאות, אשר אינו טעון רישיון לניהול עסק. נטען, כי העדר זיהוי העסקים הפועלים במקום מהווה מחדל חקירה היורד לשורש העניין ומהווה כשלעצמו הצדקה לדחיית הבקשה.

ראיות הצדדים

4. מר יהודע פרח, ממונה על מחלקת רישוי עסקים, מסר שהוא מכיר את העסק מזה כשנתיים- שלוש. בהתחלה זה היה במושב קדרון ולאחר מכן זה עבר לתחום שיפוט גדרה. מדובר במרכול שהוגשו לגביו מספר בקשות, פעם הוגשה בקשה לגבי 290 מ"ר, לאחר מכן לגבי 600 מ"ר ובהמשך לגבי 490 מ"ר.

העד ביקר במקום אף ביום 26.2.20 והבחין בשתי משאיות, אך המשיב 1 לא אפשר לו להיכנס ולערוך ביקורת, כפי שביקשה ממנו ב"כ המבקשת.

העד דחה מכל וכל את הטענה לשיקולים זרים באכיפה כנגד המשיבים. המשיב 3 זומן לשימוע וביקש דחיה של מספר ימים, הם נעתרו לבקשתו, אך זה לא התייצב והמשיבים הגישו עתירה מנהלית לבית המשפט.

העד אישר שאין מדיניות אכיפה כתובה, אך עמד על כך שאין אפשרות שיפעלו באכיפה כנגד עסק אחד ולא יעשו כן כנגד עסק אחר. העד מסר, כי כנגד חלק מהעסקים ברשימה שהציגו המשיבים ננקטו הליכים שונים, חלקם אינם חייבים ברישיון עסק וישנם עסקים שלגביהם אין לעד כל ידיעה על פעילות בניגוד לחוק, כמו המוסכים, והדבר ייבדק, וככל שאלה פועלים בניגוד לחוק ינקטו כנגדם הליכים.

הוא מכיר את המשיבים 10-12 והם הפעילו עסקים שונים לאורך השנים, היו בקשר איתו והגישו בקשות שונות שנבחנו.

לגבי זהות מנהל העסק, פעם העסק שהופעל היה של המשיב 1 ופעם של המשיב 3. הבקשה הוגשה נגד המשיב 1 לא בהיותו בנו של המשיב 3 אלא בשל מעורבותו וחלקו בהפעלת העסק.

5. מר שמעון אטיאס, מפקח רישוי עסקים, המכיר את העסק כשנתיים, מביקורות שביצע במקום. במסגרת העתירה המנהלית העד הגיש דוח פיקוח מיום 6.11.19 (במ/19). העד צילם תמונות בעת הביקורת במקום (נספח ו', נספח ז').

העד הסביר, כפי שניתן לראות בתמונות, כי במקום ישנו חלל בו מתבצעת המכירה ומקררים הנמצאים מחוץ לחלל זה, וכן קומה מעל בה מצויה הגלריה בה יושבים המשיבים 1 ו-3. ניתן לראות את רשימת הפריטים המעידה על מכירת המוצרים. בחצר ניתן לראות מכלים, עגלות, את החניות ורכבים.

מהביקורים שערך במקום למד העד שהמשיבים 1 ו-3 מנהלים את העסק יחד, והדבר אף עולה מהחשבוניות שניתנו לו בעת שביצע קניה במקום. הוא לא שאל את המשיב 1 מדוע יש שתי חשבוניות שונות, כי להבנתו שניהם מנהלים את העסק.

העד ערך בדיקה של העסקים ברשימה שנמסרה על ידי המשיבים בטענה לאכיפה בררנית ואלה לא טעונו רישוי חוץ מהמוסכים ותחנת הדלק. לגבי עסקים אחרים, הפעילות האסורה הופסקה לאחר שניתנו התראות לבתי העסק. לגבי יקב כהנוב מסר העד שהמקום סגור ולא ידוע לו שפועל עסק במקום. עם זאת, הודה שאי אפשר להיכנס למקום ולכן הטענה לא נבדקה. להערכתו, לא ניתן לקבל רישיון למכירת יין בקרקע חקלאית.

העד לא יודע האם אכן כל הגידולים שנמכרים בעסק הם של המשיב 3 ומניח שאחרים הביאו את הגידולים שלהם לבית העסק, שכן ראה אנשים שמורידים סחורה, ואחד מהם מסר לו שהוא מספק סחורה למרכול.

6. עו"ד גלס, משמש כיועץ משפטי ותובע של הועדה המקומית לתכנון ובניה זמורה ומסר שהוא מכיר את עניינם של המשיבים מזה שנים רבות.

ב"כ המבקשת הבהירה, כי על פי הליכי התכנון, המשיבים מיצו את ההליכים ואין כל היתכנות לקבלת רישיון בשל אופי השימוש החורג במקרקעין ומכאן רלוונטיות עדות העד.

על מנת שהתמונה תובהר כנדרש מצאתי להביא את דבריו של העד, כפי שנמסרו:

"במבנה הזה בוצעו שימושים אסורים שונים במשך השנים. השימוש הנוכחי שמתבצע בו עסק של סופר למכירת פירות וירקות מתבצע למיטב ידיעתי שנתיים שלוש ואת זה אני למד מהעובדה שבמסגרת הליכים תכונים לרבות הליך בועדת ערר בשנת 2016 טענו שהשימוש שנעשה אז לפי המסמכים שטענו בפני ועדת ערר היה לארועים, אחסנה וכד' ולא היה שימוש של בית עסק לממכר מוצרים חקלאיים כפי שמתנהל היום ואוסף ואצין שלעמדתי לא מדובר בשימוש חקלאי והשימוש גם בלתי אפשרי במבנה. הנושא התכנוני מפורט והתכנית זמ/500 היא תכנית שמהווה שינוי לזמ/500 וקובעת שבשטחים חקלאיים ניתן להקים מבנים בשטח של 50 מ"ר לטובת הייצור החקלאי. בשנת 1997 אושרה תכנית זמ/500 שהיא תכנית נקודתית שחלה על החלקה נשוא ההליך. התכנית הזו מי שיזם זה משה קירשנר, ובסעיף 13 להוראות התכנית קבעה שהבניה אסורה למעט בניה הקשורה ישירות לאיגוד החקלאי וקבעו שתותר בניית מבנים חקלאיים שלא יעלה על 900 מ"ר. בסעיף 5 נקבע שהמבנה ישמש לאריזה חקלאית בלבד. סעיף 6 קבע שהשימוש במבנה יהיה לצרכים חקלאיים בלבד ובסעיף 7 נקבע שתוקף התכנית ל-10 שנים, שלאחר תקופה זו יחזור ייעוד הקרקע לייעודו הקודם עפ"י תכנית סטטורית שתחול במקום ולא ינתן כל שימוש במקום לאחר תום תקופת 10 שנים. כלומר נכון להיום לא אושרה תכנית מפורטת על המקרקעין האלה. משמע שהתכנית התקפה היא זמ/500 ולכן לא ניתן לעשות שימוש במבנה בוודאי לא לשימוש לא חקלאי.

הוגשה תכנית לועדה המחוזית שביקשה לשנות את ייעוד המקרקעין ויאפשר בה שימוש אחר. התכנית הזו סורבה ע"י הועדה המחוזית. תכנית זמ/500/4/3 שמטרתה לעשות שימוש במבנה למועדון זמר, אטרקציה תיירותית, מסעדה או מקום לארועים, תחנת מוצא לסיורים רגליים לרבות אחסון והשכרת ציוד וחניה למבקרים בפארק נחל שורק. מסרתי את הנתונים מפסק הדין במחוזי 11-07-12213 (עמ' 1 שורה 16 עד עמ' 2 שורה 10).

העד הסביר שהועדה המחוזית סירבה לתכנית והמועצה המקומית גדרה הגישה ערר למועצה הארצית, שדחתה את הערר (במ/1). המשיב 3 ידע מלכתחילה שהבניה מוגבלת לעשר שנים ובחר להקים המבנה חרף זאת. הוגשה עתירה מנהלית (עת"מ 11-07-12213) שנדחתה (במ/2). המשיבים הגישו בקשה לוועדה המקומית זמורה לאשר שימוש חורג במבנה למתקני ספורט, מסעדה, אירוח וכו' שנדחתה. על ההחלטה הוגש ערר שנדחה (במ/3). בשנת 2016 הוגשה בקשה לשימוש חורג ל-200 מ"ר, למזנון ומרכז להשכרת אופנים למטיילים לחמש שנים, אשר הועדה המקומית דחתה בטענה שמדובר בסטייה ניכרת מהתכנית. הערר שהוגש נדחה תוך שהוועדה קבעה, כי לאחר פקיעת תכנית זמ/500/4 התכניות החלות על המקרקעין הן זמ/500 וזמ/500/2, שלפיהן ניתן להסדיר שימוש במקרקעין עד 50 מ"ר ולא 200 מ"ר, והוסיפה שלא ניתן להתעלם מעבריינות הבניה שבוצעה לאורך השנים במקרקעין (במ/4). על ההחלטה הזו הוגשה עתירה מנהלית, עת"מ 16-10-6803 ובהמלצת בית המשפט נמחקה (במ/5). העד מסר, כי לא ראה שהוגשה כל בקשה מאז להתיר שימוש חורג במקרקעין. מכל מקום, לגבי השימוש הנוכחי לא הוגשה כל בקשה לוועדה.

העד הסביר, כי "המסמך של משרד החקלאות מיום 20.1.21 מדבר בעד עצמו והם לא מתנגדים לתכנית בשלב זה, וכמו שבמכתב עצמו נאמר, לאחר שהתכנית תידון בועדה המחוזית יבחנו אותה שוב ויתנו המלצה. משרד החקלאות הוא רק גורם ממליץ ולא מכריע. הועדה המחוזית מתחשבת בדעתו של משרד החקלאות בין היתר כפי שמתחשבת בגורמים אחרים" (עמ' 4 שורות 20-23).

העד הסביר, כי עיין ברשימה שהוגשה על ידי המשיבים ומסר שמבוצעת אכיפה נגד אנשים ועסקים, למעט כמה שלגביהם לא מצא התאמה בין הפרטים שנמסרו לפרטים שבידו.

אשר לשאלה האם מיון ואריזה הינם שימושים חקלאיים הסביר, כי הגם שנקבע בפסק דין במחוזי "שימוש חקלאי יכול להיות רק אם הוא משמש את העיבוד החקלאי במקום", הרי שהוועדה המקומית נקטה בגישה מקלה "... והעמדה של זמורה שזה יכול לשרת גם את הגידולים בסביבה הקרובה אך לא גידולים ממקום אחר. במקרה שלפנינו בהנחה שהמבנה הזה היה אפשר לעשות בו שימוש עפ"י הוראות התכנית אז אפשר היה לאחסן בו גם תוצרת חקלאית מהסביבה הקרובה. מאחר שהגידולים של קירשנר הם ממושב קדרון שנמצא בסמוך ניתן היה להשתמש" (עמ' 7 שורות 17-25).

על טיב העסק של המשיבים מסר, כי ביקר במקום ו"למיטב ידיעתי העסק שבמקום הוא לאו דווקא של הגידולים החקלאיים של המקום. מדובר בחנות של פירות שמגיעים מכל מיני מקומות" (עמ' 8 שורות 9-10).

ובהמשך "אם היה מדובר בסככה חקלאית שניתן לאשר אותה במקרקעין, ולעמדתו לא, אם היה אפשר לעשות במבנה שימוש אז היה אפשר לאחסן בה סחורה חקלאית כי הגידולים של קירשנר הם מהסביבה הקרובה. מכירה של מוצרים חקלאיים היא לא אחסון חקלאי וזה מבלי להידרש לשאלה מאיפה הגיעה התוצרת. אם היא לא מהמקום אי אפשר גם לאחסן וגם למכור למיטב ידיעתו" (עמ' 8 שורות 19-16).

7. רז קירשנר, המשיב 1, העיד שהוא מצוי בעסק משנת 2001. העד מסר, כי במקום פועלים שני עסקים שונים שאין קשר ביניהם. המבנה מחולק לשניים, חלק אחד בהיקף של 600 מ"ר ששייך לאביו (המשיב 3) והשני בשטח של 300 מ"ר השייך לו ובו מצויים קירור ומשקל. בחלק של אביו, מתבצעים אריזה, מיון ואחסנה של תוצרת חקלאית ומכירה קמעונאית בעוד בחלקו שלו מתבצעת מכירה סיטונאית. חשבונות במ/23 שייכות לעסק של המשיב 3 ולו אין כל נגיעה לכך.

הבקשה לשימוש הנוכחי במבנה הוגשה ביום 22.4.20 (במ/25) על ידי המשיב 3 שלפני כן הגיש בקשה לתב"ע שאף קיבלה המלצה של משרד החקלאות, לשימוש תומך חקלאות ומכירה ישירה. העד טען בעלמא, כי בקשה זו תאושר, חרף התנגדות הגופים האחרים, אף שבקשות קודמות של המשיבים נדחו בכל הערכאות. למבנה ניתן אישור כיבוי אש מיום 26.1.20 (במ/31), אף שהאישור על שם העד, לדבריו האישור חל על כל המבנה, כולל העסק שלטענתו מופעל במקום על ידי אביו.

לדבריו, יש למשיבים סכסוך עם ראש הרשות על רקע פוליטי ואישי מזה שנים והדבר החרף בגלל שתרמו כסף ליריבו הפוליטי. יש עסקים נוספים בגדרה בעלי אופי דומה ולא ננקטו נגדם בהליכים.

בחקירתו הנגדית מסר שהעסק מתנהל כמרכול למעלה מ-10 שנים, אלא שהדבר אינו מתיישב עם אופי הבקשות והשימושים הנטענים בבקשות שהוגשו על ידו ועל ידי יתר המשיבים לאורך השנים.

העד אישר את נכונות האמור בעתירה שהגיש כנגד מחלקת רישוי עסקים (במ/34) והאמור בבקשה לצו ביניים (במ/35). אף שהוא משפטן, העד לא הצליח להתמודד עם העובדה שבסעיף 21(ד) לבקשה לצו ביניים נרשם שהוא מנהל של העסק שביקש רישיון לירקניה. איני מקבלת את טענות העד לפיהן הוא טיפל בהליכי הרישוי אך אינו המנהל או המפעיל של העסק לממכר ירקות ופירות. הדברים אף מתחזקים לנוכח העובדה שהעד אישר שהגיש עתירה (במ/36) בגין סירוב המבקשת ליתן לו רישיון עסק לירקניה. העד ביקש לחזור בו מהערעור שהגיש אך ניתן פסק דין לגופו (במ/37) ועל כך הגיש ערעור לעליון (במ/33).

בהמשך למסמכים הנ"ל, אף בפרסומים במ/38- במ/39 יש לקשור את העד להפעלת עסק מסוג ירקניה הפועל במקום, ואיני מקבלת טענתו שהוא רק נתבקש לסייע, אך אינו קשור להפעלת עסק מסוג ירקניה במקום.

העד אישר את הבקשות שהגיש לרישיון עסק. כשנשאל מדוע הגיש שלוש בקשות עם שטחי מסחר שונים, השיב שרצה אישור כיבוי אש על כל השטח, אך התחמק ולא סיפק הסבר המניח את הדעת לשוני בשטח המקום בו פועל העסק מושא הבקשה שהוגשה, שכן לטענתו, העסק שלו פועל שנים רבות ולא אמור להיות שינוי אלא אם בפועל היה שינוי. העד אישר שהמשיבים קיבלו את הזימון למסירת גרסה, וכי הוא הגיש בקשה לדחייה של מספר ימים, ואין מחלוקת שגרסתם לא נמסרה.

אף שמהתמונות ניתן לראות גידולים חקלאיים ועליהם תווית של משק אחר (נספח ו' למשל), העד עמד על כך שמדובר בגידולים של אביו. לגבי העובדה שישנם קרטונים הנושאים שמות של מגדלים אחרים טען שהמשיבים קונים אותם מספקי קרטונים. העד נהג בגישה מתחמקת בעניין זה ובעניין סימון התמונות מדף הפייסבוק, ולא סיפק תשובות לשאלה אלו מהפירות והירקות מגדל אביו ואלו לא, ולא שמעתי מפיו מדע בחרו לרכוש קרטונים שונים ולא קרטונים של עסק ספציפי למשל.

- כאשר צוטטו בפני העד דברים שמסר בכתבה לפיהם העסק רוכש תוצרת חקלאית מ-200 חקלאים ברחבי הארץ (במ/52) הוא טען שזה לא נכון. כאשר הוטחה בו הצהרת אביו שבשנים 2007-2011 לא היה שימוש בנכס (במ/54), בעוד העד טען לשימוש רציף כירקניה, הוא התחמק ולא סיפק הסברים המניחים את הדעת.
- לעד לא היו הסברים המניחים את הדעת לעובדה שהוא מקבל הנחה בארנונה על כלל המבנה (במ/62) בעודו טוען שהוא משתמש רק בחלק קטן שלו, בשטח של כ-300 מ"ר.
- לא התרשמתי מנכונות דבריו של העד לנוכח הפערים והסתירות בעניינים שונים לאורך עדותו.
- העד אישר, כי הורשע ברע"ס 44799-03-12 בגין הפעלת עסק ללא רישיון ולאחר מכן הגיש בקשה לרישיון עסק (במ/42).
8. המשיב 3 לא העיד בפניי, לא צירף תצהיר לנטען מטעמו ולא התייצב כלל לדיונים שהתקיימו. דיון והכרעה
9. לאחר שקראתי את הבקשה על נספחיה, שמעת את העדים ואת טיעוני הצדדים ועיינתי בראיות שהוגשו ובסיכומי הצדדים, נחה דעתי כי דין הבקשה להתקבל.
10. אומר כבר עתה, כי התנהלות המשיבים, כפי שהוצגה בראיות המבקשת מלמדת שאלה פועלים ללא רישיון עסק בהפעילם מרכול בקרקע חקלאית, זאת לאחר שמיצו את ההליכים ואין כל היתכנות לקבלת רישיון עסק. עסקינן בעסק רחב היקף, בו נמכרת תוצרת מגוונת, במכירה קמעונאית, כאשר המשיבים מפעילים שם את העסק (באמצעות המשיבות 2 ו-4 בהתאם לחשבונות), וכשהבקשות שהוגשו על ידם לרישיון עסק נדחו.
- בנוסף, לא מצאתי כל בסיס לאבחנה בין המשיבים בסוג הפעילות ואופי הפעילות. ככל שמבקשים המשיבים לבצע מיון ואריזה עליהם להגיש בקשה מתאימה, ככל שזו תאושר בשים לב לעמדת הרשויות ביחס לשימוש החורג במבנה בו פועל העסק. מכל מקום, כיום מתבצעת במקום פעילות מסחרית נרחבת, במבנה ללא היתר, על קרקע חקלאית. בעדותו של המשיב 1 לא רק שלא היה לתמוך בפעילות לגיטימית של המשיבים 3-4 אלא היה בכך לחזק את ראיות המבקשת.
- המבקשת הוכיחה, כי העסק פועל ללא רישיון, במבנה ללא היתר לשימוש חורג בקרקע שייעודה חקלאי, ולכן אין כל היתכנות לקבל היתר לשימוש חורג, ומכאן שאין כל היתכנות לקבלת רישיון עסק לעסק מושא בקשה זו.
11. סעיף 22ב' לחוק רישוי עסקים (תיקון 34 לחוק שנכנס לתוקף ביום 1.1.19) קובע כך:
- "(א) היה יסוד סביר להניח כי עסק טעון רישוי לפי חוק זה פועל בלא רישיון, היתר זמני או היתר מזורז, בניגוד לתנאיהם, או בניגוד לתקנות לפי חוק זה, רשאי בית משפט השלום או בית המשפט לעניינים מקומיים שבתחום שיפוטו נמצא העסק, לבקשת תובע, לצוות על בעל העסק, על המחזיק בעסק, על מי שבפיקוחו או בהשגחתו פועל העסק, ועל כל מי שמועסק בשירותם, להפסיק את העיסוק בעסק, בין בסגירת החצרים ובין בכל דרך אחרת הנראית לו מתאימה בנסיבות העניין כדי להביא לידי הפסקה של ממש בעיסוק (בחוק זה - צו הפסקה שיפוטי).
- (ב) בית המשפט כאמור בסעיף קטן (א) לא יצווה כאמור באותו סעיף קטן אלא אם כן נוכח שיש בידי מבקש הצו ראיות לכאורה כי התקיימו התנאים למתן הצו לפי אותו סעיף קטן.

- (ג) מתן צו הפסקה שיפוטי אינו מותנה בנקיטת הליכים נוספים לפי חוק זה".
12. לפי סעיף 22 ב' לחוק, די להראות בראיות לכאורה, שמתנהל עסק טעון רישוי הפועל ללא רישיון כדון, כדי להורות על הפסקת עיסוק מכוח סעיף זה.
13. כאן המקום לציין, כי צו ההפסקה השיפוטי מכוח סעיף 22ב' - הביא לשינוי דרמטי, בהשוואה למצב שקדם לתיקון 34 לחוק רישוי עסקים (לעניין צו סגירה שיפוטי המותנה בהגשת כתב אישום, והעילות למתן צו כאמור ראו למשל רע"פ 4384/13 מדינת ישראל נ' מיאו והאו ואח' (3.3.2014) ורע"פ 8696/14 בן מוחה נ' משטרת ישראל (21.12.2014)). כדרכם של שינויים סטטוטוריים דרמטיים נראה, כי יש ליישם באופן זהיר ומדוד. משכך, ובשים לב לעוצמתו של הסעד הניתן לפי סעיף 22ב', והשלכותיו נקבע, כי יש לנקוט בצעד זה במשורה (ב"ש 62014-06-19 מדינת ישראל נ' ד.א.ב. הופעות בע"מ (2.8.19)).
14. מטרת צו הסגירה, לפי סעיף 22 ב' לחוק, היא מניעתית ונועדה להסיר את העבירה, קיומה והימשכותה. היא אינה עונשית. כאשר על בית המשפט לאזן בין הפגיעה בחופש העיסוק של מפעיל בית העסק לבין הנזק שעלול להיגרם לאינטרס הציבורי, ככל שפעילותו של בית העסק תימשך (עפ"מ"ק 67086-03-19 פא.לו. פרויקטים 2015 בע"מ ואח' נ' מדינת ישראל (5.6.19)).
15. בעצ"מ 39550-07-20 משטרת ישראל נ' חמו ואח' (10.9.20), סעיף 8) קבע בית המשפט המחוזי ביחס להפעלת סעיף 22ב' לחוק, כי "תכליתו העיקרית של סעיף 22ב' עניינה ברישוי עסקים ובמניעה של המשך ניהול בתי עסק בישראל ללא רישיון. עצם העובדה שקיימים בתי עסק הפועלים ללא רישיון היא תעודת עניות לגורמי האכיפה. תופעה זו צריך לעקור מן השורש ולצורך זה חוקק סעיף 22ב'. אין לסעיף זה כל נגיעה להגנה על הציבור מפני סכנה ברורה ומיידית או הדברת הפשיעה".
- עוד נקבע בפסק דין זה כך:
- "9. ככל שהרשות מעוניינת למנוע סכנה אקוטית ומיידית לציבור, כאשר מדובר בסכנה הנובעת מבית עסק הפועל ללא רישיון, הרי שלצורך זה קיימים סעיפים 17 ו- 20 לחוק רישוי עסקים...
- על רקע זה נקל להבין שסעיף 22ב' אינו נחוץ לצורך מניעת סכנה מיידית מבית עסק, שכן כלים להילחם בסכנה המיידית הזו היו קיימים קודם לחקיקתו של סעיף 22ב'. לכן אני סבור שפרשנותו של בית משפט קמא בעניין זה אינה נכונה. המטרה התחקיתית של סעיף 22ב' איננה להילחם בסכנה כזו או אחרת הנובעת מבית עסק, אלא המטרה היא להילחם בתופעה של ניהול בתי עסק ללא רישיון".
- הבקשה למתן צו לפי סעיף 22ב' נדחתה מאחר ש"בענייננו, לא הודע מעולם למשיבים שבקשתם לרישיון עסק נדחתה. עוד לא הודע להם מעולם, עד לתחילת ההליך בבית משפט קמא, שהמשטרה מתנגדת למתן רישיון עסק. כמו כן, מעולם לא התריעו בפני המשיבים כי היה ולא יוסדר עניין רישיון העסק יתבקש צו סגירה לפי סעיף 22ב'" (סעיף 11 לפסק הדין).

16. מן הכלל אל הפרט - האינטרס הציבורי העומד בבסיס בקשה זו לסגירת העסק הוא הבטחת השמירה על משטר רישוי תקין ומניעת מצב בו עסק מתנהל שנים רבות ללא רישיון עסק. כעולה מהעדויות שנשמעו בפניי והראיות שהוגשו לי, המבקשת עמדה בנטל להוכיח, אף ברמה שמעבר לראיות לכאורה, כי המשיבים לא אווזים ברישיון עסק, אין היתכנות לקבלת רישיון עסק, וכי העסק פועל בקרקע חקלאית במבנה ללא היתר. לצורך קבלת היתרים פנו המשיבים להליכים משפטיים ומעין משפטיים. כלל הבקשות בשלב זה נדחו, כך שלעת הזו העסק אינו בעל היתכנות לקבלת רישיון עסק. כמפורט בבקשה והוכח בראיות, שלא נסתרו, העסק פועל בקרקע חקלאית ובמבנה שיועד לשמש כבית אריזה ושימוש זה ניתן היה לעשות רק עד שנת 2008. מוסדות התכנון קבעו, כי לא ניתן לעשות כיום שימוש במבנה ודחו את הבקשות שהגישו המשיבים לשימושים שונים. בעת הזו אין היתכנות לקבלת רישיון עסק לעסק מושא בקשה זו. הטענה לאכיפה בררנית.
17. המשיבים תלו את מירב יהבם בטענה לאכיפה בררנית. לשיטתם, באזור גדרה פועלים מספר עסקים נוספים הטעונים רישיון לניהול עסק והפועלים בקרקע חקלאית ומסרו רשימה של מספר עסקים.
18. בע"פ 8551/11 סלכגי נ' מדינת ישראל (12.8.12), נקבע שאת טענת האכיפה הבררנית יש לבחון תוך התייחסות לשלוש שאלות. הראשונה- מה היא קבוצת השוויון שעימה נמנה מי שמעלה את טענת האכיפה הבררנית; השניה- באותם מקרים שבהם הרשויות לא אוכפות או לא אוכפות באותה מידה כלפי כל מי שנמנה באותה קבוצת שוויון, כיצד יש לאבחן מצבים של אכיפה בררנית פסולה ממצבים רגילים ולגיטימיים של אכיפה חלקית מטעמים של מגבלת משאבים וסדרי עדיפויות; והשלישית- מה הוא הנטל הראיתי המוטל על מי שמעלה טענה של אכיפה בררנית, באופן כללי, ובמשפט הפלילי בפרט. אכיפה בררנית צפויה לפגוע בעקרון השוויון ובתחושת הצדק ועשויה להקים הגנה פלילית. על הטוען טענה שכזאת, הנטל להוכיח כי הופלה לרעה ביחס לאחרים, שענינם דומה לשלו. ההגנה מן הצדק בנסיבות של אכיפה בררנית, תוענק רק כאשר האכיפה פוגעת בשוויון בין דומים, לשם השגה מטרה פסולה, על יסוד שיקול זר, או מתוך שרירות גרידא.
19. מבלי להכריע בשאלת מקומה ומשקלה של טענה זו בהליך זה, דין הטענה אף להידחות לגופם של דברים. המבקשת הבהירה באמצעות עו"ד גלס, המפקח ומנהל מחלקת רישוי עסקים, כי אכן מבוצעת אכיפה (במישור רישוי עסקים ובמישור תכנון ובניה), ובמקום שבו נמצא שאדם/עסק מבצע עבירה אף ננקטו הליכי אכיפה וכנגד חלק מהעסקים ברשימה שהוצגה על ידי המשיבים כבר הוגשו כתבי אישום וחלקם מצויים בשלבים שונים של אכיפה.

גם אכיפה שהיא חלקית, אין בכוחה לחסום את המבקשת מאכיפה כנגד המשיבים. עדי המבקשת הבהירו, כי תיעשה בדיקה לגבי העסקים שלא ידעו על פעילותם ותבוצע אכיפה.

20. בנסיבות אלה, אין בידי לקבל את טענת המשיבים לאכיפה בררנית כנגדם. לא הונחה תשתית ראייתית המלמדת על מקרה דומה לעניינם של המשיבים, מרכול גדול לממכר ירקות ופירות בו עובר ציבור גדול ואשר המבקשת נמנעה מלבצע פעולות אכיפה נגדו. מהתמונה שנפרסה בפני עולה, כי לא רק שהמבקשת לא פעלה במקרה הנוכחי באופן שרירותי, אלא היא עשתה זאת באופן זהיר ומדוד בטרם הגישה בקשה זו. טענת השיהוי

21. לא קיבלתי טענת המשיב 1, כי העסק פועל שנים רבות במקום. הראיות שהוגשו מלמדות, כי פעלו במקום עסקים שונים לאורך השנים ובהתאם לכך נעשו מספר ניסיונות לקבלת רישיון עסק. אלא שבקשה לרישיון לעסק למרכול מושא בקשה זו הוגשה רק באפריל 2020, כאשר לפי ראיות המבקשת הפעילות החלה כשנתיים-שלוש לפני כן. בנסיבות אלה, לא הוכח שהיה שיהוי בהליכי האכיפה ובהגשת בקשה זו.

יתירה מכך, אף אם פעלה המבקשת בשיהוי, הרי שכבר נקבע, אמנם בהקשר של עבירות מתחום התכנון והבניה, כי שיהוי באכיפה לא ימנע אכיפה אלא במקרים קיצוניים ויוצאי דופן (רע"פ 1520/01 שוויצר ואח' נ' יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה ואח' (18.3.02)). חלוף הזמן אין בו לשנות בעניינם של המשיבים ולהוות הגנה מפני הליך שנועד להביא להפסקת המשך ביצועה של עבירה, דהיינו הפעלת עסק ללא רישיון. הליך זה מטרתו כאמור, למנוע לעתיד לבוא את המשך הפעלת עסק כשאין רישיון עסק והוא אינו עונשי בגין התקופה בה פעל העסק ללא רישיון. סוף דבר

22. הובאו בפני ראיות, אף מעבר לרף של ראיות לכאורה, המוכיחות, כי המשיבים פועלים ללא רישיון, בהפעילם עסק לממכר ירקות ופירות. בהתאם לראיות שהוצגו בפניי, אין היתכנות לקבלת רישיון עסק, שכן זה פועל במבנה ללא היתר על קרקע חקלאית. הדרישה להחזיק ברישיון עסק נועדה לוודא שעסק יפעל לאחר שעבר את עינה הבוחנת של הרשות האמונה על שלום הציבור ובטיחותו.

23. בנסיבות אלו, ומשהתקיימו תנאי סעיף 22ב' לחוק רישוי עסקים, אני מקבלת הבקשה ומורה כדלקמן: א. אני מורה על הפסקה של העיסוק בבית העסק נשוא בקשה זו, עסק מסוג מרכול הידוע בשם "משק קירשנר בע"מ" לממכר פירות וירקות, המצוי בגוש 3866 חלקה 1 בגדרה. ב. אני אוסרת על ניהול העסק או הפעלתו ללא רישיון או היתר זמני כדין.

ג. למען הסר ספק - צו זה יחול על המשיבים ועל כל אדם אחר מטעמם. משכך, אני אוסרת על המשיבים להעביר את הבעלות או ההחזקה בעסק לאחר, אלא אם כן יהיה בידי אותו אחר רישיון עסק כדין, או היתר זמני כדין לניהול והפעלה של עסק זה.

ד. בהתאם להוראת סעיף 24 לחוק רישוי עסקים, אני מורה כי ככל שלא ימלאו המשיבים (או מי מטעמם) אחר הוראות צו זה, אני מתירה למבקשת לאכוף את הצו, והיא רשאית להיעזר במשטרת ישראל לצורך כך, לרבות כניסה לעסק, וכן נקיטת כל אמצעי סביר אחר (לרבות שימוש בכח סביר) לשם מניעת המשך העיסוק בבית העסק. על מנת לאפשר למשיבים זמן התארגנות, החלטה זו תיכנס לתוקפה ביום 20.6.21. זכות ערעור כחוק.

המזכירות תעביר את העתק ההחלטה לב"כ הצדדים. ניתנה היום, ט"ז סיוון תשפ"א, 27 מאי 2021, בהעדר הצדדים.